

# DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:  
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.  
TELEFONSZÁMOK: 7—89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),  
7—88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI  
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED-  
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGŐ.  
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.  
EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR.

VIII. ÉVFOLYAM, 235. SZÁM.

DEBRECEN, 1931 OKTÓBER 15. CSÜTÖRTÖK.

ÁRA 10 FILLÉR.

## A tulzott takarékoság nagy közgazdasági károkat okozhat

Kenéz Béla kereskedelmi miniszter nyilatkozata

A legkülönbözőbb módon merülnek fel panaszok a különböző fogyasztási iparok helyzetével kapcsolatban, mert nem csupán azok az osztályok szállítják le jelentős mértékben életmódjukat, amelyeket arra gazdasági helyzetük kényszerít, hanem a vagyonosok és nagyjövedelműek is, akiknek erre tulajdonképpen okuk nincs. Ez a fogyasztási iparokat, a tartósabb használatra szánt fogyasztási cikkekét, ruhaneműiket gyártó iparokat, valamint a luxusiparokat is súlyos helyzetbe hozza és hozzájárul ahhoz, hogy a munkanélküliség fokozódjék. Ezzel kapcsolatban Kenéz Béla kereskedelmi miniszter a következő felvilágosítást adta:

— A szóbanforgó jelenség előttem is jól ismert. A kormányának természetesen nem áll hatalmában, hogy ez aggasztó tünet elhárítására eredményes intézkedéseket építsen életbe. Az adóügyi rendszabály horderejét a közönség erősen túlbecsülte. Mindössze arról van szó, hogy olyan kirívó esetekben, amikor a jövedelmi adóalap olyan alacsonyban van megállapítva, hogy abból úgyszólván a kifejtett lakbér költsége sem nyerhet fedezetet, a tényleges jövedelem felbecsülése meg fog kísérletetlenni. Magára a szóbanforgó jelenségre vonatkozóan szeretném megjegyezni, hogy nem ellentmondás egyrészt a takarékoság fokozásának fontosságát közgazdasági szempontból mindig aláhúzni, másrészt pedig arra figyelmeztetni, hogy a tulzott takarékoság hatalmas közgazdasági károkat is okozhat, különösen olyankor, amikor ez a jelenség hisztériászerű formában tör ki az emberekből. Rendes viszonyok mellett a takarékoság fokozását közszempontból csak melegen üdvözölni tudnám. A gazdasági élet egyensúlya és nyugodt fejlődése a különböző termelési ágaknak bizonyos arányain épül fel, amely arányok a fogyasztóközönség szükségletei szerint alakulnak ki. A fogyasztási és luxusiparok tehát ugyancsak a közgazdasági törvény szerűségnek megfelelően fejlődtek ki és ez volt az a gazdasági kényszer, amelynek hatása alatt jelentős tökések ruháztattak be az iparágakba. Ha már most a közönség fogyasztási szokásait hirtelen megváltoztatja, ez iparágakba beruházott tőke nagyobb része értékét veszti és az iparok munkásai munkanélkülivé válnak, ami nagy közgazdasági értékek pusztulását jelenti. Ezt annál is inkább kellene sajnálnunk, mert a mai viszonyok remélhetőleg csak átmenetiek lesznek. Ez iparágak megfelelő színvonalon tartása azért is fontos,

mert egyrészt elkerülhetővé teszi, hogy éppen a vagyonosabb osztályok szükségleteit jelentős hány-

dát a külföldről szerzik be és ezáltal rontják fizetési mérlegünket, másrészt pedig hozzájárulhat ahhoz, hogy exportálhassunk és hogy a Magyarországot meglátogató külföldiek szükségleteiknek egyrészt itt szerezzék be, ami ismét fizetési mérlegünk megjavításának igen jelentős tényezőjévé válhat. — Ez utóbbi körülményt különösen hang-

súlyozni szeretném, mert rendkívüli jelentőséget tulajdonítok és programom igen fontos pontjának tekintem az idegenforgalom lehető fokozását. Nyomatékosan felhívom a vagyonosabb osztályokat, ne korlátozzák indokolatlanul fogyasztási szokásaikat és ne pusztítsanak el azzal olyan iparágakat, amelyekre Magyarországnak szüksége lesz.

## Matuska épelméjű és egyedül tettes a vasuti merényletekben

Magyarországnak adják ki, mert Németország lemond  
a kiadatási kérésről

Magyarország 23 rendbeli gyilkosság címén kéri ki Matuskát

Bécs, okt. 14. Schweinitzer magyar rendőrtanácsos és a német német rendőrség megbízottja kijelentették, hogy a Matuska elleni nyomozás során megállapítást nyert, hogy Matuska egyedül a tettes és hogy Jüttebornnál és Biatorbágnál talált irás azonos Matuska írásával. A német birodalmi vasutak igazgatóságának két magasrangú tisztviselője Bécsbe érkezett.

Egyébként a bécsi rendőrség Matuska kihallgatásának befejezéséhez közeledik. Vallomásának előterében az amsbachi merénylet kísérlete áll. Matuska vallomásában ügylátszik abban az irányban halad, hogy ezt a tettét bevallja. — Értésülésünk szerint a német rendőrség valószínűleg lemond kiadatási kéréséről, belátva, hogy a magyarországi merénylet volt Matuska összes bűntettei között a legnagyobb.

Az osztrák rendőrhatalóságok

### Intézkedések Matuska kiadatására

Bécs, okt. 14. Bécsben most a berlini, bécsi és budapesti rendőrség tisztviselői közösen nyomozzák Matuska ügyeinek részleteit.

Matuska még mindig állhatatosan megmarad amellett, hogy kényszer hatása alatt cselekedett, az állítólagos Bergmann tartotta hipnotikus befolyás alatt.

Tartja magát az a hír, hogy Németország nem kéri Matuska kiadatását, tekintettel arra, hogy a Magyarországon elkövetett me-

véleménye szerint Matuska elmeállapotában nincs zavar és csak olyankor szimulálja az örülést, amikor a pokolgép elhelyezéséről van szó

és mindig a következetesen csak olyankor, amikor a kérdések során azt kérdezik, vajjon ő helyezte-e el a pokolgépet.

Budapest, okt. 14. A budapesti főkapitányságon valószínűnek tartják, hogy a kiadatási eljárás lefolytatása után Matuska Szilvesztert talán már a jövő hét elején átadják a magyar hatóságoknak és így Matuska már hétfőn vagy kedden a budapesti főkapitányság politikai osztályán fog beszámolni mindarról, amit Magyarországon elkövetett. A magyar rendőrség meg is kérte a bécsi hatóságokat, hogy lehetőleg sürgősen fejezzék be az osztrák területre eső nyomozást, hogy Matuskát szembesíteni lehessen mindazokkal, akiket Budapest tanuként kihallgattak.

rénylete volt a legsúlyosabb. Matuskát esetleg szembesíteni fogják Habli Juliával, aki, mint ismeretes, azt vallotta, hogy két németül beszélő emberrel végignézte a robbanás előkészítését, sőt magát a robbantást is. A bécsi rendőrség tudomására jutott, hogy Matuskának 10.000 dolláros életbiztosítása volt és a merénylet után a biztosító társaságnál kérte az összeg kifizetését, vasuti balesetre való hivatkozással, mert a biztosítás balesetre is érvényes volt.

### Matuska 10 ezer dolláros biztosítása

Budapest, okt. 14. Matuska kiadatása iránt megtörténtek a hivatalos intézkedések. Tegnap délután terjesztette elő sürgős indítványát a pestvidéki törvényszék az igazságügyminisztériumhoz.

Matuskát 23 rendbeli gyilkos-

ság címén kéri ki a magyar hatóság.

Az osztrák igazságügyi kormányzat Matuska kihallgatásának befejezésével haladéktalanul dönt a kiadatásról. A döntés nem lehet kételkedés. Matuskát közönséges bün-

cselekményekkel, gyilkosságokkal vádolják, és így Ausztria ki fogja adni.

A kiadatás után döntenek arról, hogy statáriális bíróság elé állítják-e Matuskát. Matuskának csak az amsbachi merénylet alól sikerült magát tisztáznia, a jöteburgi és a biatorbágyi merénylet rabizonyult. A nyomozás igyekszik azt is megállapítani, hogy milyen pénzforgalmi voltak Matuskának.

A kiadatás kérdéséről Zsitvay igazságügyminiszter is kijelentette, hogy Magyarország és Ausztria között úgynevezett kölcsönös jogviszony áll fenn, eszerint kiadatási ügyekben a bíróságok egymással közvetlenül érintkeznek. Bécsből azt jelentik, hogy Matuska elvesztette biztonságát, kijelentette, hogy ezentúl csak magyarul akar beszélni, engedélyt kért arra, hogy vallomását a jövőben csak magyarul folytathassa.

MATUSKA AUSZTRIÁBAN SZERETNE MARADNI, MERT OTT NINCSEK HALÁLBÜNTETÉS.

Budapest, okt. 14. Matuska vallomása azt látszik igazolni, hogy a jöteburgi és biatorbágyi merényletek mellett köze van az amsbachi kísérlethez is. Nem lehetetlen azonban, hogy Matuska azért vállalta az amsbachi merénylet előkészítését, hogy ezáltal az osztrák igazságszolgáltatás kezére kerüljön, mert ismeretes, hogy az osztrák törvények a halálbüntetést nem ismerik. A nap eseménye, hogy a német rendőrség valószínűleg lemond kiadatási kéréséről, belátván azt, hogy az összes merényletek között a legnagyobb az, amelyet Matuska magyar terkleten követett el és itt készített elő, tekintetbe véve azt a körülményt is, hogy Matuska magyar állampolgár és az egész bűntényt a budapesti rendőrség nyomozta ki és a szenzációs nyomozás Hetényi Imrének és kitűnő segítőitársainak érdeme. Az

osztrák rendőrhatalóságok véleménye is az, amit a budapesti nyomozóhatóságok az első pillanat óta állítottak, hogy Matuska épelméjű. Nem véletlen az, hogy Matuska az örültséget mindig akkor szimulálja, amikor a kihallgatás során kérdezik, hogy a pokogépet ő helyezte-e el.

#### MATUSKA JART A NEMET-ORSZÁGI MERÉNYLET SZINHELYÉN.

Berlin, okt. 14. Caputh községben, amelyet már a jüteborgi merénnyel kapcsolatban emlegettek és ahol csak néhány nappal ezelőtt nagyobb mennyiségű robbanószert találtak, tegnap este egy odaváló férfi jelentkezett, akit igen megbízható embernek tartanak és közölte a községi előjárósággal, hogy a Matuskáról közölt képhez felismerte azt az embert, a ki két nappal a jüteborgi merénnyel után Caputhban tőle az út iránt érdeklődött.

#### MATUSKA PIHENŐNAPJA

Bécs, okt. 14. Dr. Brandl rendőrfőnökhelyettesnek a »Stunde«-ben tett nyilatkozata szerint Matuskának ma pihenőnapja van. Csak holnap kerül sor újabb kihallgatására és pedig a budapesti és berlini rendőrség képviselőinek jelenlétében. Dr. Brandl meg van győződve arról, hogy Matuskának nincsenek büntérsai, hanem egyedül követte el a merénnyel.

#### NAGY RENDŐRI ÉRTEKEZLET BÉCSBEN.

Bécs, okt. 14. Matuska ügyében rendőri értekezlet volt, amelyen Gersch vasutügyi tanácsos, továbbá Berndorf dr. birodalmi népbiztos is résztvett. Az értekezleten Gennat dr. rendőrtanácsos részletesen ismertette a jüteborgi merénnyelre vonatkozó adatokat és Schweinitzer dr. a biatorbágyi merénnyel kapcsolatban nyomozásokat. Ezután megbeszéltek a további intézkedéseket. Matuskát, a kinek mára pihenőnapot adtak, — este még egyszer kihallgatták és kikérdezték berlini tartózkodására vonatkozóan.

#### TIZ VÉGREHAJTÁS MATUSKA ELLEN.

Bécs, október 14. Az adó- és illetékhivatal közlése szerint Matuska ellen tíz végrehajtás van folyamatban. Egy-egy végrehajtás kiközbesítése sokszor másfél estendeig tartott, mert Matuska mindig külföldön tartózkodott.

#### BERGMANNT SEHOL SEM TALÁLJÁK.

Berlin, október 14. A rendőrség büntető osztálya lázas tevékenységet folytat a jüteborgi merénnyel nyomozási ügyében. Amióta a bécsi rendőrség értesítést küldött Matuska Szilveszter elfogatásáról és arról, hogy Matuskának milyen szerepe volt a jüteborgi merénnyel előkészítésében, az egész büntető osztály újból csaknem kizárólag a basel—berlini D-vonat ellen elkövetett merénnyel nyomozásával van elfoglalva. A keddi napon detektívek egész raja azzal volt elfoglalva, hogy Matuska berlini tartózkodásának részleteit kinyomozza.

A berlini rendőrségen kedden jelentkezett egy soffőr, aki elmondotta, hogy augusztus 7-én Jüteborg közelében, Zalna község mellett, az országuton haladt teherautójával, amikor megszólította őt egy jól öltözött, idegen kiejtéssel beszélő ur s arra kérte, hogy vi-

#### Eladó házhelyek.

a Sesta kertben és a Hadházi-utca végén, illetve az Erdősoron 250—300 öles nagyságban. Értekezhetni TÓTH ES SEBESTYÉN R. T. Fűrdő u. 2. irodában. Telefon 6-10.

gye magával kocsján. Ez az eset egy nappal a jüteborgi merénnyel történt. A soffőr szerint a gyanús idegen himlőhelyes arcú volt és Matuska fényképeiben felismerni vélte ismeretlen utasát.

A detektívek kedden kutattak a Matuska által megnevezett rejtélyes Bergmann után is, nem sikerült azonban sem Bergmann, sem egy más hasonló nevű, egykori orosz hadifoglyot megtalálni.

## Egyelőre nem léptetik életbe az illetékek emelését

A budapesti ügyvédi Kamara és a vidéki kamarák képviselői ma délelőtt a parlamentben felkeresték Varga Imre pénzügyi államtitkárt és azt kérték tőle, hogy a törvénykezési illetékek felemelését egyelőre ne léptessék életbe. A tanácskozáson megegyezés jött létre abban az irányban, hogy a rendelet életbeléptetését egyelőre elhalasszák és

a jövő héten az ügyvédi kamarák bevonásával ankét lesz az igazságügy-miniszternél a kérdés tisztázása érdekében. Az ügyvédek főleg azt kifogásolják, hogy az alacsonyabb kategóriákban a tételeket sokkal erősebb mértékben emelték, mint a magasabb kategóriáknál.

## Megmarad a közalkalmazottak vasuti féljegye, de 27 aranypengőt kell fizetni érte

Budapest, október 14. A M. Kir. Államvasutak igazgatósága közli, hogy a közszolgálati alkalmazottak igazolványainak érvényesítése, október hó 15-én kezdődik és december hó 31-én végződik. Az 1931. évre kiállított és 1932-ben meg nem hosszabbított arcképes igazolványok, 1931. december 31-én túl utazásra fel nem használhatók. Az utazási kedvezmény mérve továbbra is a használt kocsiosztálynak megfelelő fél kedvezmény. A téri-

tési összeg az 1932. évre kiállított összeg az 1932. évre kiállított igazolványok után huszonnégy arany pengőt tesz ki. Az igazolvány kiállítási díja két arany pengő és az érvényesítési illeték egy arany pengő. A dec. hó 31-én túl beérkező igazolványok után két arany pengő kiállítási, illetőleg egy arany pengő kiállítási illetőleg egy arany pengő érvényesítési illetékek felül még három arany pengő pótilletéket kell fizetni.

## A Népszövetség pénzügyi szakértői befejezték Budapesten munkájukat

Budapest, október 14. A parlament folyosóján elterjedt hírek szerint a Népszövetség pénzügyi szakértői már befejezték munkájukat és csak az van hátra, hogy adataikat a Népszövetség pénzügyi bizottsága elé terjesszék. Biztosra vehető, hogy a Népszövetség pénzügyi bizottságának tagjai a legközelebbi napokban Budapestre érkeznek és itt hozzák meg döntésüket Magyar-

ország pénzügyi megsegítésére vonatkozóan.

Walko Lajos külügyminiszter, Popovics Sándor, a Nemzeti Bank elnöke és Teleszky János, a 6-os bizottság elnöke délelőtt hosszas tanácskozást folytattak a parlamentben. A tanácskozást a Népszövetség pénzügyi bizottságának ideérkezésével hozzák kapcsolatba.

## Tömegesen leállított autók, a kereskedelem súlyos helyzete és a látszatadó

Budapest, okt. 14. A 33-as bizottság ülésén Örfy Imre napirend előtt megnyugtató kijelentéseket kért a szükségadórendelet végrehajtása dolgában.

Gróf Károlyi Gyula miniszterelnök a felszólításra így válaszolt: Közlöm a bizottsággal, hogy a szükségadórendelet végrehajtási utasítása már elkészült és azt a lehető legrövidebb idő alatt közzétesszük. Teljesen tudatában vagyok ugyanis annak, hogy ezen a téren a közönség bizonyos megnyugtatót vár és hiszem is, hogy a végrehajtási utasítás közlése után ez a megnyugvás be fog következni.

Ugyancsak napirend előtt szólalt fel Vészi József is.

—A legutóbbi h.napok alatt — mondotta — 6000 személyautót, 2000 teherautót és 5000 motorkerék párt állítottak le. Október 4-e óta újra több a leállított gépjárművek száma. A selyemkereskedelem forgalma a legutóbbi hét hét alatt 40 százalékkal, a textilkereskedelem pedig 30 százalékkal csökkent. A színházak, vendéglők, mulatók forgalmától elkezdve a régiség- és virágkereskedésen keresztül minden szakmában katasztrófális a forgalom csökkenése a legutóbbi napokban.

Ha az adózó közönség megnyugtatója nem történik meg abban az irányban, hogy életmódja nem lesz adóztatás alapja, figyelemre méltó lesz november elsején a nagylakások felmondásának a statisztikája is.

— Az eddig leállított gépjárművek mintegy 14 millió pengő elmaradt jövedelmet jelentenek a kincs tár számára. A forgalmi, fényüzési és fogyasztási adók is igen erősen csökkennek. Vészi a látszatjövödelem megadóztatására vonatkozó paragrafus visszavonását kéri te ezután még annak gyakorlati alkalmazása előtt.

Bérov Sztérényi József csatlakozik Vészi felszólalásához és ő is kéri a kormányt, hogy a közönség legszélesebb részeiben uralkodó hangulatot csillapítsa le.

Gróf Károlyi Gyula miniszterelnök röviden válaszolt. Kijelentette, hogy Vészi és Sztérényi előterjesztését tudomásul veszi és azokat a kormány lehetőség szerint használni fogja.

#### A FÖLDMŰVELÉSÜGYI MINISZTER A BOLETTARENDISZER SZANÁLÁSÁRÓL.

Az után áttért a bizottság a földművelésügyi expozé tárgyalására. — Ivády mi iszter, hangsúlyozta, hogy a

búzatermelés csökkentését propagálni kívánja, de óvakodni kell az ipari növények termelésének túlságos propagálásától, mert ez balul íthet ki. A műtrágyaakciót az eddigi keretek köellismert, komoly nehézségei vannak nem tudja folytatni. A bolettárnak és az intervenció sem járt olyan eredménnyel, mint amelyen az áldozatoknak megfelelt volna. Ilyen körülmények között foglalkozni kell a bolettarendszer szanálásának a gondolatával. A tárgyalások a többi miniszteriumokkal már folyamatban vannak, reméli, hogy sikerül jobb megoldást találni. A Futura státusának a megállapítása folyamatban van, ha kész lesz, beszámol róla. Az eonizált búza árát Sigray Antal gróf beszéde óta tizenegy pengőre szállította le. Ez előnyt nyújt más takarmánnyal szemben. Arról beszélt ezután, hogy az állattenyésztésre a jövőben nagyobb súlyt kíván helyezni.

#### LEMONDOTT A SPANYOL KORMÁNY.

Madrid, október 14. A kormány lemondott. A miniszterelnök lemondása elhatározása, megmáshatatlant.

Madrid, október 14. Mint az igazságügyminiszter, a Havas iroda tudósítója előtt kijelentette, a kormány óhajta és a kamara határozata szerint a kamara elnöke jelölte ki az új miniszterelnököt. Hivatalos jelentés szerint, Azana, aki az előző kormány hadügyminisztere volt, elfogadta a kormányalakítási meghívást, akit a szocialisták és a radikálisok is támogatnak.

#### A MAGYAR UTLEVÉL KIÁLLÍTÁSI DÍJA.

A belügyminiszter körrendeletet intézett az utlevélkiállítás hatóságokhoz, amelyben az utlevelek kiállításánál a következő módosításokat rendelte el:

1. Napszámok, munkások, iparossegédek és tanoncok és általában a szokásos napszámot meg nem haladó keresetből élők, továbbá az összes közszolgálatban levő alkalmazottak, ideértve a nyugdíjasokat és mindezeknek ellátást élvező hozzátartozóit is, részére szóló utlevelekért 1.50 pengő kiállításdíj és ezenfelül 50 fillér bélyegilleték. Összesen tehát 2 pengő fizetendő.

2. Minden más foglalkozásu részére szóló utlevélért 10 pengő kiállításdíj, ezenfelül 5 pengő bélyegilleték, összesen 15 pengő fizetendő.

#### IDŐJÓSLÁS.

Az eső szünetével, még változókonny és hűvösebb idő.

#### HÖDMEZŐVÁSÁRHELYEN IS ELVETETTÉK A SZOCIALISTÁK INDITVÁNYÁT A BETHLEN-KORMÁNY VÁD ALÁ HELYEZÉSÉRŐL.

Hőmezővásárhely városi törvényhatósági bizottsága Soós István dr. polgármester elnöklésével tartott mai közgyűlésén meleg szavakban üdvözölte a Károlyi-kormányt, majd tárgyalás alá került a szociáldemokrata párt indítványa a Bethlen-kormány vád alá helyezésére vonatkozóan. Az indítvány felett nagy vita indult meg, amelyet Molnár Imre a gazdaközönség részéről visszautasított, dr. Hollósi István a kispolgárok pártja részéről szintén visszautasította a szociáldemokraták indítványát.

A vita befejezésül az elnöklő polgármester szavazást rendelt el, amelynek eredményeképpen a szociáldemokrata párt indítványát nagy többséggel elvetették.

#### Szörmebundák kijavítását

átalakítását olesón vállalom a nyár folyamán. Kész bundák és prémbőrök nagy választékban. Kövöly szűcsmester. József kir. herceg ucca 3.

## Kamatamnesztiát kapnak azok, akik adóhátralékukat november 15-ig befizetik

Mi lesz a látszatadó végrehajtási utasításában

Budapest, október 14. Vargha Imre pénzügyminiszeri államtitkár megjelent a parlament épületében, hogy a kormány legújabb adórendelet-tervezetét a 33-as bizottság elé terjessze. Vargha pénzügyi államtitkár közölte, hogy a rendelettervezet értelmében, általános adókamatamnesztiát kapnak azok, akik adóhátralékukat november 15-ig befizetik.

— A rendelet — mondta az államtitkár — elengedi az adókamatákat mindazoknak, akik november hó 15. napjáig befizetik a rájuk kirótt adó tartozásukat. A kamatokon kívül elengedjük az összes felmerült költségeket, tehát, akik fizetési kötelezettségüknek november hó 15-ig eleget tesznek, nem fizetnek sem végrehajtási, sem egyéb költséget, vagy illetéket.

Akik pedig 1931. július hó elsejétől kezdődően kamat, vagy egyéb illetékre fizetett volna valamit, a befizetett összeget a tőketerlesztésbe számítjuk bele.

Kijelentette ezután Vargha Imre, — hogy miután a 33-as bizottság a tervezetet elfogadja, a rendelet nyomban s előreláthatóan már pénteken megjelenik.

Nyilatkozott az államtitkár a látszatadó kérdésében. Már készül a látszatadó végrehajtási utasítása, —

amely a leghatározottabban meg fogja tiltani az adminisztrációs közegeknek, hogy az adózók magánéletét firtassák, vagy azok után kutassanak. Nemi engedhetjük meg, hogy a hatósági közegek, például az iránt érdeklődjenek, hogy az adózók közül ki jár színházba és ki nem jár, vagy azt ellenőrzik, hogy az adózó mit vásárol. A végrehajtási utasítás mindcizeket a visszaszolgálat a leghatározottabban meg fogja tiltani s így nem állhat elő az az eljárás, melytől a közönség fél és nem következhetnek be azok az állapotok, amelyek a rendelettel kapcsolatban nyugtalanságot keltenek.

Kijelentette végül Vargha Imre, — hogy a rendelet végrehajtási utasítását az érdekeltségekkel is megvitatta. Az az intenció, hogy ha valaki példának okáért évi hatezer pengő lakbért fizet az ne vallhasson be, mondjuk három ezer pengős jövedelmet, mert az nyilvánvaló, hogy az ilyen kifejezetten megtevesztésre irányuló vallomást nem fogadjuk el.

A pénzügyi államtitkár végül közölte azt is, hogy az adózók teljes megnyugtatóra alkalmas végrehajtási utasítás még a szükséges adó befizetésének határideje, vagyis november hó 15-e előtt fog megjelenni.

## Pénteken kezdik a Vay-ügy főtárgyalását

Hetekig fog tartani — Több száz tanu

A budapesti büntetőtörvényszékben holnap, pénteken kezdik meg a Vay-ügy tárgyalását.

A vádlottak: Vay Kázmér miniszteri osztálytanácsos, a belügyminisztérium rendészeti osztályának volt vezetője, sógora Halassy Géza műépítész és a többiek: Littke Kázmér, Czillér Antal, August József, Bogdánffy Géza, Klaussek Rezső. A vádat ellenük vitéz dr. Széchy István ügyész fogja képviselni. Mindegyik vádlottat külön védő fogja védeni. Szemák tanácselnök úgy határozott, hogy a kö-

zönség részére jegyeket bocsát ki.

A főtárgyalás öt napon keresztül egyfolytában fog tartani és azután két-három nap szünet következik, hogy az ötnapos tárgyalás jegyzőkönyveit feldolgozhasák, — majd heteken keresztül, de mindig csak délelőtt folytatódik a Vay-ügy főtárgyalása.

A tárgyaláson több száz tanu hallgatnak ki.

Mint ismeretes, a katonai törvényszéken már hetek óta folyik Balássy Lászlónak, a belügyminisztériumba beosztott volt gazd-

szati esendőrszázadosnak bünygyi főtárgyalása. A Vay-ügy iratainak Balássyra vonatkozó része tehát a katonai törvényszéken van és ezért Szemák tanácselnök intézkedett, hogy a Vay-ügynek Balássy volt századosal összefüggő részét a

nagy komplexumtól elválasszák és ezt külön tárgyalják.

A főtárgyalás minden valószínűség szerint az első naptól az utolsóig a nagy nyilvánosság előtt fog lezajlani.

## Elutaztak Budapestről a török államférfiak

A török külügyminiszter a gazdasági kapcsolatokról Törökország szent és nyersanyagot ad Magyarországnak textilárúkért és gépekért

Budapest, október 14. Izmed pasa török miniszterelnök és Tefvik Rüdü bej külügyminiszter fogadták a magyar sajtónak a képviselőit. Izmed pasa mindenképp előtt köszönetet mondott a magyar sajtónak azért a rendkívül szíves és baráti fogadtatásért amelyben őt és miniszterétársát részeltették a lapok. A miniszterelnök azt kérte a lapok képviselőitől, hogy töltsék ki a köszönetét a magyar nemzet összességének, majd így folytatta:

— Azért jöttünk Magyarországra, hogy kifejezést adjunk az őszinte barátságunk, amellyel a török nemzet a magyar testvérnép iránt viseltetik és kifejezésre jutassuk a magyar nemzetnek legőszintébb jókívánságainkat a jövőre nézve. Törökország politikája és ezt újból hangsúlyozni kívánom, a legtisztább békepolitika.

Az újságírók kérdéseire válaszolva kijelentette a miniszterelnök, hogy Magyarország és Törökország közötti árucseretárgyalás kérdését tüzetes és beható vizsgálat tárgyává fogja tenni, a gazdasági együttműködés a közeli és leggyakoribb és legcélravezetőbb módja. Magyarországnak például szükség van szénre és más olyan nyersárra, amelyeket Törökország szállítani tud, másrészt, viszont Törökországnak nagy szüksége van textiláruban és mezőgazdasági gépekben s más olyan termékekben, amelyeket a magyar ipar előállít.

Ezután a török külügyminiszter tájékoztatta az újságírókat a török politika céljáról és a következőket mondotta:

— A mi országunk teljesen meg van elégedve sorsával. A békét akarjuk és a békében akarunk dolgozni. Nem válhatunk azonban semmiféle felelősséget azokért a szerződésekkért, melyeket a mi megkérdezősünk nélkül, — mások írtak alá. Azokat a szerződéseket, amelyeket aláírtunk, még a leg-

nagyobb áldozatok árán is, pontonra, betűről-betűre, lelkiismeretesen teljesíteni fogjuk, de nem vállalkozunk a csendő szerepét, olyan állapot fenntartására, amelyeket az általunk alá nem írt szerződéssel sanctionáltak.

Izmed pasa török miniszterelnök és Tefvik Rüdü bej elutazásuk előtt még egyszer érdeklődtek Bethlen István gróf egészségi állapota iránt és neki őszinte barátságuk biztosítása mellett, minél előbbi felgyógyulást kívántak.

A török vendégek este elhagyták Budapestet. A búcsúztatásra megjelentek az államason a kormányzó képviselőiben Vértessy Sándor, a kabinetiroda főnöke, gróf Károlyi Gyula miniszterelnök, Walkó Lajos külügyminiszter, Ripka főpolgármester és Sipőcz Jenő polgármester. A török miniszterelnök szívesen búcsút vett a megjelentektől. Csáky Károly követ-ségi tanácsos Izmed pasának és a külügyminiszternek, bőrkötésű könyvet adott át, amely felőleli mindazokat a hírlapi közleményeket, — amelyek a török miniszterek budapesti látogatása alkalmával a magyar sajtóban megjelentek. Bárcziházi Bárczy István felkereste a török miniszterelnököt és külügyminisztert és átnyújtotta nekik a kormányzóknak ezüst keretbe foglalt arcképét.

Most szerezz be tüzeltanyagot  
**BÉKESI ÉS LŐW**  
FA- ÉS SZENKERESKEDŐ  
cégnél, mert most  
LEG JOBB A MINŐSÉGE,  
ÉS LEGOLCSÓBB AZ ÁRA.  
Telefon 945.  
Telep: Hungária malom mellett

„Turul“ cipőüzlet Piac ucca 63.

**NEM** kiárusítás **NEM** szűnik meg

**ÉS MÉGIS!**

Női cipők 6-50, 7-50, 8-50, 9'— pengőtől

Férfi cipők 7-50, 9-50, 11'— pengőtől

Turul cipőüzlet **CSAK** Piac ucca 63 szám

## Fejbevágtá álmában a gazdáját

A debreceni törvényszék 9 hónapi fogházra ítélte az ünbíráskodó komádi kéményseprősegédet

Hangos segélykiáltások zaja verte fel Komádi község békésen nyugvó lakosságát július 24-én este. A község főuccáján a kerületi kéményseprőmester házából vérző fejjel egy ember támolygott ki az uccára és összefüggéstelen szavakkal kiabálta:

— Segítség!... Segítség!... — s a következő pillanatban elgyengülve rogyott az egyik ház kerítésének.

A segélykiáltásokra figyelmes lett egy arra járó biciklista, aki nemsokára meg is találta a segítséget kiabáló embert. A biciklista a véresfejű emberben a községi kerületi kéményseprőmestert: ifj. Kálmán Sándort ismerte fel, akinek a kérésére elment a csendőrkért és az orvosért.

Mire a csendőrök és az orvos megérkeztek a helyszínre, addig ifj. Kálmán Sándor már annyira magához tért, hogy be tudott menni a lakásába s ott várta a csendőrköt és az orvost.

Miután az orvos bekötözte a sérült embert, a csendőrök hozzáfogtak Kálmán kihallgatásához, aki elmondta, hogy ugy este kilenc óra tájban kislávával lefeküdt és elaludt. Alighogy elaludt, valaki besurrant a lakásába és egy tompa tárgyval álmában fejbe vágtá. Erre felébredt és félig kábultan látta, hogy valaki az ajtón eltávozik. Ő üldözni akarta, de nem tudta utólráni, mivel ereje teljesen elhagyta. Így támolygott ki az uccára, ahol segítségért kiabált. A kéményseprőmester nem ismerte fel támadóját és ez a körülmény a nyomozást megnehezítte.

A csendőrség gyanúja a nyomozás alkalmával a kéményseprő egyik legbizalmasabb segédjére, Batizi Sándorra irányult, aki a kéményseprőmester családjával egy szobában hált. Mindjárt vallatásra is fogták a segédet, aki rövid vallatás után beismerte, hogy ő követte el mestere ellen a merényletet. A csendőrség kezében azonban újabb adatok is voltak, amelyek arra engedtek következtetni, hogy Batizi Sándor kéményseprősegédet Kálmán Sándorné hajtotta fel férjének esetleges megölésére. E gyanu alapján Batizi Sándorral együtt ifj. Kálmán Sándorné is őrizetbe vették és beszállították a debreceni kir. ügyészség fogházába.

Batizi Sándor a vizsgálóbíró előtt kijelentette, hogy ő nem akarta meggyilkolni mestert, amint hogy nem is gyilkolta meg, hanem csak meg akarta ijeszteni. Védekezésül azt mondotta, hogy azért akarta megijeszteni gazdáját, mert az részegeskedett, ütötte-verte feleségét és ő ezt nem bírta nézni. Az asszony a vizsgálóbíró előtt is tagadta, hogy neki része lenne a férje ellen elkövetett merényletben.

Az ügyészség Batizi Sándor és Kálmán Sándorné ellen gyilkosság bűntettének kísérlete címén emelt vádat.

A nem mindennapi bűnügyben tegnap délelőtt tartott főtárgyalást a debreceni törvényszéken dr. Jeney Sándor tanácselnök büntető tanácsa. A vádfirat felolvasása után a vádlottakat és a tanukat hallgatták ki.

Batizi a tanácselnök kérdésére kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. Állítása szerint már két év óta van alkalmazásban ifj. Kálmán Sándor kéményseprőmesternél, aki nagyon iszákos és rossz ember volt. A feleségét és gyermekeit szinte nap-nap után ütötte-verte, úgyhogy az asszony többször kénytelen volt elmenekülni a háztól.

A tanácselnök további kérdésére elmondta, hogy ő a mesterével lakott egy szobában, a két ágy végénél lévő henceseren. Tagadta, hogy az asszonnyal szerelmi viszonya lett volna és kijelentette, hogy vele rendszeren bántak, de azt nem tudta tűrni, hogy a mester állandóan üsse, verje a feleségét és két gyermekét. Ezért meg akarta bosszulni magát és elhatározta, hogy alkalom-

adtn megijeszti a gazdáját.

Egy este, mikor a kocsmából kissé spicces állapotban tért haza, eszébe jutott, hogy megfogja ijeszteni mestert. Bement a kamarába és onnan egy ballát magához vett, majd beosont mesterének szobájába, ahol csak Kálmán Sándor és kisláda aludt. A sötétben odament Kálmán ágyához és a fejszé-vel fejbevágtá Kálmánt, ezután az udvar hátsó kapuján eltávozott.

Batizi Sándor kihallgatása után ifj. Kálmán Sándorné hallgatták ki, aki a büntetést óta szeptember 12-ig különváltan élt férjétől, de közben kibékültek és ismét összeköltöztek.

Az asszony, noha férjével ismét közös háztartásban él, vallomásaiban kijelentette, hogy a férje állandóan részegeskedett s ilyenkor mindig megverte gyermekeit és őt is. Kijelentette az asszony, hogy Batizi Sándorral szerelmi viszonyt soha nem folytatott, hanem csak tisztelte és becsülte, mert jó munkás volt.

Ifj. Kálmán Sándor sértett a vallomása során tiltakozott az ellen, hogy részeges lenne. Azt is tagadta, hogy feleségét és gyermekét ütölte, sőt ennek épp az ellenkezőjét akarta bizonyítani. Majd megemlítette, hogy Batizi nagyon jóviseletű segéd volt, akivel előzőleg soha nem volt kellemetlensége.

A sértett kihallgatása után dr. Horváth Arthur orvosszakértő terjesztette elő szakvéleményét. Szerinte a kéményseprőmester fején esett sérülés 8 napon túl, de 20 napon belül gyógyult. Megállapította a vizsgálat során, hogy Kálmán Sándoron az alkoholizmus tünetei láthatók.

Ezután még több tanut hallgattak ki. Ezeknek nagy része a sértettre tett terhelő vallomást. Így az egyik tanu tudott arról, hogy Kálmán rosszul bánt

a feleségével és gyermekeivel. Volt egy másik tanu, aki azt vallotta, hogy Kálmán minden évben nagyobb mennyiségű bort szokott vásárolni.

A tanukihallgatások és a perbeszéd után a tanács ítélethozatalra vonult vissza. Rövid tanácskozás után Jeney Sándor tanácselnök kihirdette a törvényszék ítéletét, mely szerint a bír-

óság Batizi Sándor vádlottat súlyos testi sértés vétségében mondta ki bűnösnek és ezért kilenc hónapi fogházra ítélte, míg ifj. Kálmán Sándorné másodrendű vádlottat az ellene emelt vád és annak következményei alól felmentette. Az ítéletben úgy a vád, mint a védelem megnyugodott és így az eljárás emelkedett.

## Kitűnően sikerült a Volt Iskolatársak Szövetségének clubdelutánja

Kedden délután 5 órakor kezdődött a clubdelután, amelyre a Volt Dóczytárk igen szép számban gyülekeztek. A régi Dóczy rajzterme virággal díszített asztalai és figyelmes háziasszonyok és házi kisasszonyok fogadták az érdeklődőket. Dr. Vekerdy, Vályi Nagy Frigyesné, dr. vitéz Tóth Gyuláné, dr. Sallayné, dr. Kardoss Gézáné, Zilahi Polgáriné, vitéz Váryné, Berényi Margit és Láboss Edith szeretetteljes szavakkal fogadták az egymásután érkezőket, a régi Dóczy volt növendékeit.

Koncz Aurélné elnök elfoglaltsága miatt nem jelenhetett meg, így az egybegyűlteket Tóth Árpádné helyettes elnök üdvözölte meleg, kedves szavakkal. Egyszerszind felkérte dr. Soós Béla tanítónőképző intézeti tanárt előadásának megtartására. A magasfoku előadás igen sok gondolatot ébresztett az intelligens hallgatóságban.

„A modern női lélek kísértéséről” szólott az előadó. Kristályhegyhez hasonlítja a női lelket, amely az ég és föld között van: az eszményi és a földi dolgok között. Eddig a család betöltötte a női lelket, ma a nő elkeveredten keresi a társadalmi életben az érvényesülést, miután a családban nem tudja ambícióját kielégíteni. A modern nőnek legszebb feladata volna most is, ha minden arcot ragyogóvá, holdgággá tethetne maga körül. A nőnek isteni

rendelgetése: áldozatokat hozni, a nő hatalma: a szeretet. A modern nő azt hiszi, hogy neki minden szabad, amit a férfinak. Ma a női lélek teljesen elvesztette tájékozottságát.

A tartalmasan szép előadást nagy érdeklődéssel hallgatta a közönség és lelkesen tapsolt az előadónak.

Két bájos programszám szórakoztatta még a hölgyeket. Láboss Edith kiváló rutinirozottsággal szavalt három Ady verset. Berényi Margit két gyönyörű műdalt énekelt bájosan. A clubdelután a legkellemesebb hangulatban elhatározta, hogy az I. Lilla-téát november első felében megtartja. Dr. Szabó Gusztávné a karácsony előtti babakiállítását sürgette és annak rendezését tette magáévá.

Elhatározta a szövetség, hogy clubdelutánjait novembertől mindig a hónap első keddjén tartja. A mesorok keddtől ugyanis a Tisza István Tudományos Társaság vette magáénak és együtt a Tisza Társasági tag kérésére szívesen alkalmazkodik a Tisza Társaság programjához eme dátumváltozással.

A clubdelutánon a következők voltak jelen: Tóth Árpádné, dr. Vekerdy Béla, Zilahi Polgári Imréné, vitéz Vári Sándorné, Bőőr Istvánné, dr. U. Sallay Lajosné, dr. Tasnádi Kardoss Gézáné, Tóth Kata, Gere Rózi, Horváth Magda, Vályi Nagy Frigyesné, vitéz dr. Tóth Gyuláné, dr. Herpay Gáborné, ifj. Borsos Imréné, Tóth Ferencné, Suhajda Béláné, Károlyi Irénke, Bozóky Ilonka, dr. Berényi Lászlóné, Berényi Gabi, Berényi Margit, dr. Görgey Mártonné, Szabó Ilona, dr. Czeglédy Mihályné, dr. Tüdős Kálmánné, dr. Boér Károlyné, Engelné Glück Irma, Láboss Edith, Biszthka Istvánné, dr. Báthory Sándorné, Szabó Gusztávné, dr. Szutor Béláné, dr. Roncsik Jenőné, Kiss Lajosné, Barta Emma, aki a Berényi aMrgit énekszámait kísérte stílusosan. Majd jöttek: Földesné Hajdu Boriska, Diószeghy Gita, Sipos Mária, Jakucs Istvánné, Dienes Jánosné, dr. Soós Béla, Tóth Etelka, dr. Szabó Mártonné, dr. Tarr Zoltánné, dr. Nagy Lajosné, G. Szabó Kálmánné, Szekenderovics Tamásné, Bence Margit, Tóbiás Margit, Szarvas Rózi, dr. Katona Józsefné, Nánay Béláné, Bíró Böske, Balla Irénke, Romár Böske, Ármóné Szilágyi Julia, Gombos Böske, Lukács Lilla, Kormos Ágnes, Agárdy Irma, Szele Paula, Fásy Kiss Duci.

Legközelebb a lakásberendésről tart előadást Bíró Böske, Barta Emma zongorázik a november első keddi clubdelutánján. (Dr. S. L-né.)

## ERNSZT MINISZTER VISSZAVONTA A KÓRHÁZRENDELET TERVÉT.

Budapest, okt. 14. A 33-as bizottság tagjai között szétosztották Ernszt Sándor kórházrendeletét. A rendelet nemcsak a közkórházak díjainak kérdésével, hanem a szegényügy rendezésével is foglalkozik és gyökeresen megreformálja az egész szegényellátást.

Az agrárképviselők kívánságára Ernszt Sándor népjóléti miniszter a rendeletet visszavonta és ankté elé viszi.

## Még 3 napig tart csütörtök péntek és szombat a szenzációs őszi vásár

női oroszka ..... P 5'90-től  
cord bársony ..... P 3'40 „  
gyermek svetter ..... P 3'20 „  
női mosó selyem harisnya P 1'40 „  
tenisz flanel sok szín ..... P 1'57 „

## PETRIKNÉL

Szent Anna ucca 5. szám.

Női és férfi fehérneműek, paplanok, rendelésre olcsón készülnek

Szabott készpénzárak.



### HETI MŰSOR:

Oktober 15., csütörtök, délután zóna  
Ballerina, este Mosolyország.  
Oktober 16., péntek: Mosolyország  
(C bérlet).  
Oktober 17., szombat: Mosolyország.  
Oktober 18., délután Bánky Baba  
bemutatójával Mágus Miska, este  
Mosolyország.  
Oktober 19., hétfőn: Mosolyország  
(A bérlet).  
Oktober 20., kedd: Mosolyország.

### Theologus ismerkedő-est

Tegnap este tartotta a theologus ifjuság a hagyományos ismerkedő estét. Az ifjuság nagy találkozóján ott voltak a theologiai tanárok, dr Erdős Károly kari dékán, dr Kállay Kálmán prodékán és lelkesképzőintézeti igazgató, dr Lencz Géza, dr Révész Imre és Csánki Benjámín professzorok, az ifjuság pedig teljes létszámban jelent meg Kiss Sándor s. Ielkés, szenior és Fazekas Jenő tanár, esküdtfelügyelővel az élen. Az I. szoltárral kezdődött a kellemes emlékü, de magasztos est. Utána Kiss Sándor szenior mondott szép imát. A teafelszolgálat közben Bodonhelyi József IV. é. th. emlékedett szólásra s a tehologus ifjuság köszönetét fejezte ki a professzoroknak megjelenésükért s azért, hogy mindig figyelemmel kísérik az ifjuság munkáját.

Az új hallgatók közül Rácz István I. éves th. válaszolt és köszöntő szavaiban a feléjük áradó szeretetért és segítségért társai háliját tolmácsolta. Fodor Béla I. é. th. Inczedy László drámai erejű és klasszikusan szép költeményét, a „Nővére-t” szavaltta el teljes átérzéssel. Bagdy István I. é. th. énekelt ezután néhány dalt dícséretre méltóan. Ezután következett a program középontja, dr Révész Imre professzor biblíamagyarázata, melyet az I. szoltár alapján tartott az ékesszavú prédikátor. A nagy koncepciójú, kiváló gondolat felépített megrázó erejű biblíamagyarázat után Szemes László IV. é. th. mondott buzdó imát, majd pedig a XXV. szoltár 2. verse után dr Erdős dékán a viszontlátás óhajával befejezte a kedves emlékü ismerkedő estét. (Cs. S.)

### Mozik műsora:

#### Ma csütörtökön

Vigszínházban a hétköznapi 5 óras előadás mérsékelt belváratokkal

VIGSZÍNHÁZ	SZTRÁJKOL A GÓLYA
5, 7 és 9 óra	Siegried Arnó és Hans Junkermannal
URANIA	HAJNALI ÖRJRÁT
7 és 9 óra	Richard Barthelmes és Nell Hamilton fűszerep
APOLLO	Az elázott aglegény és A luxusvonat, Verebes Ernő és Dina Grallával
7/7 és 7/9 óra	

**Gyorsan kötő bauxit cement**  
amely lehetővé teszi az építkezések zord időben való akadálytalan folytatását.

Kapható:

Lukács Vilmos és Testvére  
építési anyag raktárában  
DEBRECEN  
Károly Ferenc József ut 3/b.  
István malom mellett.

### Takaréktüzhely

minden kivitelben  
készen kapható  
(Használt is.) javításokat vállalok

### Nagy István

Széchenyi ucca 6.

## Nem lesz kilátó a hősök mauzoleuma tetején

Mint a »Debreczen« megírta, a mult napokban dr. Vásáry István polgármester megtekintette a hősök épülő mauzoleumát. Amikor fent járt az állványokon a tetőn, az a gondolat merült fel benne, nem lehet-e kilátót létesíteni, úgy, hogy kisebb lépcsőt építenének valamelyik részen. Mindenestre sokan már csak azért is kimentek volna, hogy a szép kilátásban gyönyörködjenek. Borsos József műszaki tanácsnoknak is tet-

szett az eszme és azonnal érintkezésbe lépett Lechner Jenő tervező műépítéssel. A válasz sajnos úgy szólt, hogy a terven már nem lehet változtatni, mert az építkezés már nagyon előrehaladt.

Nagy gondot okoz a városnak a mauzoleummal szemben megnyitandó ucca kérdése. A földmunkára ugyanis nincs pénz, viszont mint szükségmunka, ez az uccanyitás is igen jó munkaalkalom lenne.

## Dr Székely Ferenc állomásfőnök 25 éves szolgálati jubileuma

Meleg szeretettel ünnepelte a debreceni állomás személyzete dr. Székely Ferenc állomásfőnököt vasúti szolgálatának huszontöt éves évfordulójára alkalmából. — A tisztviselői kar, élén Németh Lajos felügyelő raktárfőnök üdvözölte meleg szeretettel áthatott és mély hatást keltő szavakkal dr. Székely Ferencet, amelyet a jubiláns meghatott szavakkal köszönt meg. Dr. Székely Ferenc válaszában a hazafias magyar vasutas típusát rajzolta meg, amely kötelességét esküjéhez híven mindenkor és minden körülmények között teljes odaadással végzi.

Dr. Székely Ferenc 25 éves vasúti pályafutása alatt kiváló ráter-

mettségéről tett tanúságot és sok jelt adta kitünő képességeinek. Már mint fiatal hivatalnok Budapest egyik legnagyobb pályaudvarának volt helyettes állomásfőnöke, majd onnan a központba került és rendkívül fontos feladatok elvégzésével bízták meg. A központból ismét külső szolgálatra került és így jutott el Debrecenbe, mint állomásfőnök, ahol a legteljesebb elismerés mellett végzi nehéz feladatát. Dr. Székely Ferencet, aki szimpatikus egyéniségénél fogva nemcsak a vasutas társadalomban, de Debrecen uri társadalmában is általános szeretetnek örvend, jubileuma alkalmából számosan keresték fel jókívánásaikkal.

## Ma van a Bocskay István 11. hajdúezred ünnepe

A Bocskay István 11. hajdúezred, ma, október hó 15-én tartja Debrecenben emléknapját, annak emlékeztére, hogy 1604. október hó 15-én az ezred történelmi névadója, Bocskay István fejedelem e napon aratta hajdúvitézeivel Álmosdnál legényesebb diadalát. A délelőtt tartandó istentisztelet után a hajdúezred laktanyájának udvarán díszszemle és ünnepélyes esküvétel lesz. Ezután avatják fel az ezred jeleuli parancsnokának, vitéz Zákány Győző ezredesnek a kezdeményezésére berendezett Bocskay-szobát. Délben díszszázad vonul fel a Bocskay-szoborhoz, melyet úgy az ezred, mint Hajdú vármegye és a polgári hatóságok képviselői is megkoszorúznak.

Az ezrednap előestéjén, tegnap este az ezred zenekara zenestakaródoval járta be a főbb útvovalakat és szerezadót adott Hadházy Zsigmond főispán, vitéz Siposs Árpád altábornagy vegyesdandárparancsnok, dr. Vásáry István polgármester és vitéz Zákány Győző ezredes lakása előtt.

A mai program a következő: Reggel hat órakor zenésbresztő. Reggel

nyolc órakor ünnepélyes istentisztelet a ref. Nagytemplomban és a görög szertartású római katolikus templomban.

Tíz órakor díszkivonulás és a karpaszományos legénység ünnepélyes eskütétele a Hajdú-laktanya udvarán. Ünnepi beszédet mond Bészler János alezredes.

Háromnegyed 11 órakor a Bocskay-szoba felavatása a hajdú-laktanya udvarán.

Tizenkét órakor a Kálvin-téren levő ref. emlékkertben Bocskay István szobrát megkoszorúzzák: a vegyesdandárparancsnok a hajdúezred parancsnoka, Hajdú vármegye és Debrecen sz. kir. város képviselői. A debreceni sportrepülő egyesület egy repülőgépe az ünnepség alatt a szobor felett keringve, virágokat fog leszárnai.

A Bocskay-szobornál Hankovszky Géza k. vj. őrmester a közismert debreceni katona-költőnek, Vályi Nagy Géza századosnak magas szárnyalású, lendületes és lelkesítő „Bocskay” c. alkalmi ódáját fogja elszavalni. — Ugyanitt a karpaszományos dalárda énekel.

## A kisemberek nem tudnak pénzhez jutni és uzsorások hálójába kerü'nek]

20—25 százalékos kamatra adnak pénzt

Az államháztartás egyensúlyának biztosítására irányuló pénzügyi intézkedések súlyosan éreztetik hatásukat a magángazdaságban. Különösen a kisemberek érzik a helyze nyomatszó voltát, mint-hogy a bankokban nem tudnak kölcsönhöz jutni, pénzre pedig ma nagyobb szükségük van, mint bármikor. A megszorult emberek legtöbb esetben kénytelenek uzsoráshoz fordulni, aki 20—25 százalékos kamatra ad pénzt.

Ez aztán természetesen jobban

megpecsételi sorsát az amúgy is tönk szélén álló adósoknak.

A vidék helyzetét híven tükrözi vissza az az eset, amely pár napja fordult elő egyik vidéki városban. A törlesztésre képtelen adós gazda egyetlen tehenét és keltikában levő gerlicéjét vitte el a takarékpénztárba, hogy természetben rója le tartozását.

Az ilyen esetek világosan mutatják, hogy sürgős segítségre van szükség.

—oooOoo—

Onnan is, ahol a gólyát várják,  
Onnan is, ahol egyáltalában nem  
kívánják.

el kell jönni  
megnézni

„SZTRÁJKOL

A GÓLYA“-t

A  
VIGSZÍNHÁZBAN

Szenzációs bohózat,  
Írója Nóti Károly  
PREMIER MA!

### Közérdekű levelek

VILLAMOS KÖRVASUTAT.

Mélyen Tisztelt Szerkesztő Ur!

Mint a »Debreczen« hasábjain olvastam, a köztemetőt a város novemberben megnyitja. Ebből az okból kérite hogy a Helyiérdekű Vasút a Csapó uccai villamos szárnyvonalát hosszabítsa meg, egészen a Köztemetőig bejáratáig, az erre vonatkozó előmunkálatokat haladéktalanul kezdje meg.

Dr. Vásáry István polgármester úrnak ez az intézkedése nagyon helyes. Engedje meg azonban szerkesztő úr, hogy ugyancsak a »Debreczen« hasábjain hívjam arra fel a polgármester úr figyelmét, hogy nagyon helyes és célszerű volna, ha már a villamos vasutat a Köztemetőig kiépítik, hogy építsék ki a villamost az Augustina szanatóriumig és ezen az úton kapcsolják össze a Hatvan uccai villamos vonallal.

Igy nyernék igazán szép villamos körvasutat, amely nagyon sok családnak válna hasznára. Ugy a bősörményi úti külterki lakosság, mint a rokkantelep családjai, az egész nagy környék rengeteg iskolás gyermeke járna ezen a villamosvonalon, amelynek hiányában ma kénytelenek a rossz és sokszor nagyon hideg időjárás ellenére gyalog utat megtenni.

Addig is, amíg ez a körvasút kiépülhetne — talán ma nincs meg hozzá a szükséges anyagi fedezet — az volna a környékbeli lakosság fő óhaja, — hogy a Hatvan uccai villamos vasútvonalat legalább addig a mértékig állítsák vissza, ameddig régebben járt, amikor a fekete barakkok még fennállottak. Ma ezen a részen kis költség épült ki és talán közegészségügyi szempontból is — a gyermekeket tekintve — fontos volna, hogy villamoson és ne gyalogosan közlekedjenek a nagy sárban, fagyban.

Fogadja szerkesztő úr soraim közléséért az érdeklét lakosság nevében is hálás köszönetemet.

Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész,  
törvényhatósági bizottsági tag.



## Ma minden szép...

Szép az este és szép a reggel,  
Ahogy a nap jön fényserreggel.  
Szép a virág, szép a föld s az ég,  
Szép a láрма, szép a csendesség:  
Minden szép, ha Te vagy énvelem.  
Minden szép, ha szép a szerelem.  
Szemed fénye kéklik az égen.  
Nem volt ilyen tündökölő régen.  
Ajkad zenéje boldogan csodás,  
A mosolyod édes álmódás.

DEÁK DEZSÓ.

## Menyasszony és vőlegény

— Dr Juhász Géza előadása az Ady-társaságban. Vasárnap, folyó hó 18. napján, délután öt órakor kezdődik a Déry-múzeum dísztermében az Ady-társaság első ideji nyilvános vitája, amelynek vezető előadója, dr Juhász Géza ismertetői irodalomtörténetéről, az Ady-társaság másodelnöke lesz. A vita tárgya nem kisebb probléma, — mint a magyar irodalom európaisága, vagyis az a kérdés, hogy a szellemnél belső értékénél fogva besorozható-e a magyar irodalom egyenrangú társaként a nagy nyugati nemzetek irodalmi közté. Kétségtelen, hogy mind a kiváló előadó személye, mind a vita tárgya, nagyszámú közönséget fog vonzani s a kérdéshez többen fognak hozzászóllani a debreceni irodalmi élet kiválóságai közül. Az Ady-Társaság nyilvános vitáira a belépés díjtalan.

— Kultúrest a Wolaffka-telepen. Folyó hó 18-án, este hétfőre kezdettel nagyszabású ismerkedő kultúrestélyt rendez a wolaffka-telepi olvasókör vezetősége. Ezen estén a Kerekes-telepi Olvasókör elnöke, Jakab Zsigmond vezetésével megjelenik az ottani vigalmi bizottság és a táncépzőkör tagjai. Ezen estén a Kerekes-teleni vigalmi bizottság fog bemutatni kiváló magyar táncszámokat, továbbá kitűnő szórakoztató kabaré és színműveket. Ugyancsak saját zenekara fogja szolgáltatni a zenét is az előadás után tánchoz. Belépődíj nincs. Az elnökség ezúton hívja meg tagjait és vendégeit.

— Hol nem lesz villamos áram. — Tisztelettel értesítjük villamosáram-fogyasztó közönségünket, hogy hálótartunkon eszükzöldő javítások miatt, folyó hó 15. és 16. napján, csütörtökön és pénteken délelőtt tizenegy órától déli tizenkét óráig az áramszolgáltatás a következő helyeken szünetelni fog: Szabó Kálmán ucca, Homokkert, Budai Ézsaiás ucca, Galamb ucca és a Máv. műhely területén Vill. Vállalat.

— Baleset az állomáson. Szabados János főmozdonyvezető az állomáson egy mozdonyon dolgozott. Munkájában a hajtórúd oly szerencsétlenül esett a lábára, hogy a bal lábfejét fel szakította. A mentők költötték be a sérülését, majd kiszállították a sebészeti klinikára.

## Parcellázásra

Földbirtok: Ondódon 120 hold, város alatt 30 hold 5 évi részletfizetésre.

Házhelyek: Simonyi, Vilmos eszászár, Poroszlay, Lázár, Onossai, Böszörményi, Létai, Széchenyi utcákban. Kedvező fizetés mellett.

Parcellázásra felvilágosít: Debreczeny mérnök, Piac ucca 10., délután 2—5-ig.

## Budapesti tolvajakat fogott el a debreceni rendőrség

Debrecenben pengették el a pengőket

A budapesti rendőrség néhány nappal ezelőtt megkereste a debreceni rendőrséget és közölte, hogy Budapesten egy Vöo Erzsébet nevű cselédleány súlyosan megkárosította háziasszonyát, Móré Antalnét, akitől ruhaneműket és ékszereket lopott el mintegy 500 pengő értékben. Vöo Erzsébet barátjával, Rezes Gyulával együtt kereket oldottak és a zsákmánnyal együtt Debrecenbe szöktek. A lopott holmit Debrecenben értékesítették és a kapott pénzből néhány

görbe napot rendeztek.

A budapesti rendőrség körözése alapján a debreceni rendőrség széleskörű nyomozást indított a jómadarak után és sikerült is mindkettőjüket elcsípni. Vöo Erzsébetet és Rezes Gyulát előállították a rendőrségre, ahol kihallgatásuk alkalmával mindketten beismerő vallomást tettek. Örízethe vették őket és felkísérik mindkettőjüket Budapestre, ahol tovább folytatják ellenük az eljárást.

— Anyakönyvi hírek. Születések: Szigetközi József köm.s. fiú László. Szücs János fűszerkereskedő, f. János Preicz Imre kereskedő-s. leány Éva. Orosz József napszámos, fiú László. Horváth István vegyész-mérnök, lány Zsuzsa. Orbán Sándor napszámos, fiú József. Dede József cipőfőlérsz.

## a legjobb hálót és ebédlőt

készítő, fiú József. — Halálozások: Löfkovits Arthurné sz. Latzkó Margit ízr. 58. éves, Deák Ferenc ucca 6. sz. Bartha Jánosné sz. Pip óSára ref. 76 éves, Vendég ucca 83. Szabó Lajos ref. 73 éves, Varga ucca 22. Miklósi Erzsébet ref. 1 hónapos, Maróthy Gy. ucca 13. szám. Mátyás József rk. 20 éves, Nyírpiricsé. Cseke János ref. 42 éves, Hajdúszoboszló. Veres János ref. 64 éves, Piac ucca 88. Schablik László ág. h. v. 7 hónapos, Belleghő 183. sz. Házasságok: Brunner János—Szemes Ilona. Varga László—Nagy Ilona. — Nagy Lajos—Szoricsák Mária. Nagy Károly—Tóth Mária.

x Ragyogó napfényt varázsol este és borús időben az a 10.000 gyertyafényű amerikai reflektor, amellyel LIENER fényképész a szebbnél-szebb fényképfelvételeket készíti, Csapó u. 1. szám alatti műtermében.

— Megsebezte a kurbli. Napkori József napszámos, teherautó kísérő, a Magyar Utépi Rt. egyik aszfalttal és kátránnyal megrakott autóját kísérte be az Apafájáról Debrecenbe. Utközben az autót kurblizni kellett, azonban a kurbli eltört és a visszafelé pergő kurbli szára Napkorinak a kezén súlyos zúzódásokat okozott. — A mentők részestítették első segélyben a megsérült napszámost, majd beszállították a sebészeti klinikára.

— A Mácsai Dalkör nyilvános főpróbája. Október hó 16-án, pénteken este háromnegyednyolc órakor a Kollegium II. emeleti énektérképében, nyilvános főpróbát tart a Mácsai Dalkör. A havonta tartandó esték sorozatát nyitja meg ezzel a hangversennyel ez a törekvő és komoly művészi munkát végző kórus. A cél az, hogy a magyar dal, közelebbről a Mácsai Dalkör barátainak egy kedves estét szerezzenek és az említették táborát növeljék. Az első est figyelemreméltó műsorát alább adjuk: 1. Beethoven: Isten dicsősége. 2. Bevezetőt mond: Palcsik Sándor a dalkör tagja. 3. Demény D.: Mint sír a fejr hatyú, Térj meg bujdosásidból. Esik eső. 4. Zongorán játszik: Szabó Emil zongoraművész, a dalkör karnagya. 5. Hóttl: Éji zene. Kósada Emelem poharam. 6. Szavalat. 7. Demény: Szerenád. A főpróbákon belépődíj nincsen és azokon mindenkit szívesen lát a dalkör, aki egy kellemes és művészi élvezetekben gazdag estét kíván magának szerezni.

x Ragyogó napfényt varázsol este és borús időben az a 10.000 gyertyafényű amerikai reflektor, amellyel LIENER fényképész, a szebbnél-szebb fényképfelvételeket készíti, Csapó u. 1. szám alatti műtermében.

— Halálra ítélték a görög orvost, aki öt feleségét tette el láb alól. — Az athéni esküdtszék négy napig tartó tárgyalás után halálra ítélté a görög „Landrut”, Piéton Xantios orvost, aki ötször nősült meg, néhány év leforgása alatt és valamennyi feleségét elvette láb alól, csakhogy a nők vagyónának birtokába jusson. A gyilkost csak nagynehezen lehetett megvédeni a feldühödött tömeg támadásától.

— Felásott sírok. A vas megyei Mersevát község temetőjére tegnap reggel felfedezte, hogy ismeretlen tet-

## Íegolcsóbban veheti a

tes feldúlta Kiss Lajos evangélikus lelkész, Kiss Kálmán és Kiss Teréz sírját. A csendőrség kinyomozta a tettest, Panyó József személyében. Panyó azt vallotta, hogy egy büntetett akart kideríteni, azért ásta fel a sírokat. Elmondotta, hogy tőle különváltan élő felesége tiltott műtétet hajtott végre Kiss Terézén, aki ennek következtében halt meg. Megvádolta a feleségét azzal is, hogy Kiss Teréz anyját, Kiss Kálmánét, aki négy nappal a leánya halála előtt halt meg, — megmérgezte Panyóné azért, mert nem akart hozzájárulni a tiltott műtétéhez. A fantasztikus vallomás alapján — miután a körülmények bizonyos mértékig igazolták Panyó vádjait —, elrendelték a legszélesebbkörű nyomozást és rövidesen exhumálják is a holttesteket. A boncolás állapítja meg, hogy igazat mondott-e Panyó?

— Tűzoltás közben letartóztatott tűzoltóparancsnok. Szombathelyről jelentik: A szombathelyi törvényszék most tárgyalta Hethéssy Jenő körmendi szolgabíró ügyét, kit személyes szabadság megsértésével vádoltak. A múlt év augusztus hó 11-én, éjszaka tűz ütött ki Körmenden, a szolgabíró megjelent a tűznél és — Hódossy Miklós tűzoltóparancsnok feljelentése szerint — beleavalkozott a tűzoltó parancsnok munkájába. Izgatott vita után a szolgabíró letartóztatta Hódossy Miklóst és hajnali négy óráig fogva tartotta a község házában. A törvényszék ötszáz pengő pénzbüntetésre ítélte a szolgabírót, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette, a tűzoltóparancsnokot pedig, aki ellen a szolgabíró vizonvátat emelt, húsz pengő pénzbüntetésre ítélte, de ennek az ítéletnek a végrehajtását is felfüggesztették.

— Házasság előtti kötelező orvosi vizsgálat Lengyelországban. Varsóból jelentik: A kormány törvényjavaslatot készített, amelynek lényege az, hogy ezentúl senki sem köthet házasságot, ha előzőleg orvosi bizonyítványt nem kap, hogy nem szenved tuberkulózisban, vérhajban, vagy pedig gyengeelméjűségben. Ha valamelyik pap orvosi bizonyítvány nélkül ad össze valakit, akkor a lelkész és a büös házasság, hét-hét évi fegyházbüntetést kap.

## GYENGÉLKEDÉS IDEJÉN,

különösen ha a rosszullét szorulás fokozza a természetes „Ferenc József” keserűvíz fájdalommentes székürülést és kielégítő emésztést hoz létre. Híres nőorvosok a legnagyobb elismerés hangján írják a valódi Ferenc József vízről, mert ez a kritikus korban is hosszabb időn át alkalmazható, anélkül, hogy kitűnő eredménye változnék. A Ferenc József keserűvíz gyógy szerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

## Vasárnap délután 5 órakor lesz az Ujságíró Klub teadélutánja

Október első vasárnapján rendezte meg az Ujságíró Club szezonnyitó teadélutánját, mely a legszebb siker jegyében zajlott le. A második teadélután október hó 18-án, vasárnap délután öt órakor lesz az Ujságíró Club helyiségében, ezúttal műsor nélkül, csupán táncsal. Beléptidj nincs. A teadélutánon a clug tagjai és a meghívottak, valamint ismerőseik vehetnek részt. A zenét az Arany Bika kitűnő jazz-band zenekara szolgáltatja. Akik meghívót igényelnek, ebbeli óhajukat jelentésük be az Ujságíró Club igazgatóságának, Arany Bika, félelemel.

— Ma műsoros táncestély, Hary Géza fellépésével a Tabarinban.

x Orvosi hír. Dr Brunner Lajos szem- és fül orvos, rendelését megkezdte, Csapó ucca 22. szám alatt.

## Faiparnál

### Király-u. 4. Piac-u. 13.

x B. Valtay Margit táncmester iskolájában, 14—16-án egyetem gimnáziumi kezdő-haladótanfolyamok kezdődnek, Kossuth ucca 11. szám.

— Felkérem azokat a festő, illetve zeneművészeket, akikkel ma egy hete az Ujságíró Clubban a kiállításról tárgyaltam és a meg nem jelent festő, illetve képző művészeket kérem, hogy ma délután öt órakor, a clubban, további tárgyalásokra szíveskedjenek megjelenni. Club igazgató.

— Bajnoki sakkverseny. A debreceni Sakk-kör, nagyarányu bajnoki versenye, október hó 19. napján, este hat órakor kezdődik a Kereskedők és Utazók Egyesületének, Simonffy ucca 5. szám alatt levő helyiségében. A versenyre huszonkilenc játékos nevezett be s a versenyvezetőség a következők nevezéseit fogadta el: Dr Barabás Béla, Barcza Gedeon, Dalmv Barna, Fodor György, Gasparik Tivadar, Gyertyános Béla, Halász Lajos, Halmi László, dr Hausner Ignác, dr Hegyi József, Horváth Endre, Hóra Károly, Kapusi Imre, Kiss Ernő, Kovács Gábor, Kulcsár Dezső, Mayer Miklós, dr Miklós Ármán, Neumann Gyula, Steltler Béla, Strba László, dr Szabados Sándor, Tamkó Árpád, Tatár Tibor, Torma István, Torma Sámuel, Weisz Béla. A módosított versenyfeltételek szerint két 2 pengő, bánatpénz 3 P. — A versenyzők felhívtnak, hogy ma este hat—nyolc óra között a csoportbeosztást tárgyaló megbeszélésen a Hungária kávéházban jelenjenek meg s a tét és bánatpénzt is fizessék le. — Ugyanakkor a sakkör választmányja is ülést tart, amelyre a választmányi tagok ezúton hívatnak meg.

## Cyanozást

és lakások vizsgálatát felelősséggel vállal KISS cyanozási vállalata Méliusz-tér 7. sz

## Nagy érdeklődés a görög katolikus egyházzenei hangverseny iránt

Október 25-én, vasárnap lesz a debreceni görög katolikus egyház által az Attila-téri templomban tartandó egyházzenei hangverseny, melynek műsorán Sugár Viktor, a koronázó Mátyás-templom karnagya, Hoór-Tempis Erzsébet, a kiváló énekművész szerepelnek nyolc művészi szám keretében. Lesz egy énekkvartett, melynek tagjai: Hoór-Tempis Erzsébet, Elefánty Mária, Farkas Andor és Cséka Zoltán, továbbá a városi zeneiskola énekszakos női kara is részt vesz a műsorban.

A hangverseny jövedelmét az egyház az orgona céljaira fordítja, ami olyan cél, mely a legmesszebbmenő támogatásra érdemes. Debrecen város előkezelési felekezeti különbség nélkül éppen a nemes cél érdekében már kivétel nélkül megváltották jegyeiket, úgyhogy a hangverseny sikere biztosítva van.

A hangverseny délután fél hét órakor kezdődik. A templomhoz és vissza rendes villamosközlekedés van, melyet a HÉV ez alkalommal megerősít, hogy a közönség kényelmét biztosítsa.

x Ma műsoros táncestély, Hary Géza felléptével a Tabarinban.

— Nem tudja a város segíteni a martinkai egyházat. A martinkai leányegyház azzal a kérelemmel fordult a városhoz, hogy a nehéz helyzetre tekintettel adjon állandó évi segélyt számára, mert különben a leányegyház nem képes magát fenntartani. A tanácsai értekezleten az a nézet alakult ki, hogy az ügyet még csak közgyűlés elő sem lehet vinni, mert hiszen a takarékosági bizottság éppen a napokban törölte az összes eddigi egyházi segélyeket. Nem lehet tehát ilyen körülmények között arra javaslatot tenni, hogy újabb egyházi segélyt folyósítsanak.

— Az uccaseprők kérelme. az illetményük leszállítása ellen. Mint megírtuk a takarékosági bizottság foglalkozott az uccaseprők illetményének leszállításával is. Javaslatot fogadtak el, amely a közgyűlés elé kerül. — Az uccaseprők most headványt intéztek a takarékosági bizottsághoz és azt kérik, vegye a bizottság újabb megfontolás alá az ő fizetéscsökkenésükre vonatkozó határozatát és javaslatát, mert igen nehéz helyzetben vannak és sok közöttük a nagycsaládú ember. A kérelemmel az egyik legközelebbi ülésen foglalkozik a takarékosági bizottság.

— A Török Bálint uccát nem zárják el a teherforgalom elől. A Török Bálint ucca lakosai azt kérték a polgármestertől, hogy a teherautóforgalmat az uccában tiltsa el, mert a szűk úton a nehéz gépkocsik közlekedése erősen rázza a házak falát és rongálásokat idéz elő. A tanácsai értekezlet a szerdai ülésen tárgyalta a kérést, amelyet azonban elutasítottak amiatt, mert a szomszédos Szalkay ucca is el van zárva a teherforgalom elől és így ha a Török Bálint uccát is elzárják, nagyon nehézkes és körülményes lenne a teherforgalom lebonyolítása ezen a részen a városnak.

x A HONSz, felhívása. A folyó hó 18-án, vasárnap megtartandó „Hadirokkantak napján közreműködésre, Lady Patavnesse, urnabiztosít, urnagyűjtői, vagy perselygyűjtői szerepre vállalkozott, vagy jelentkezett és azon még közreműködni óhajtó úrasszonyokat és úrleányokat, úgyszintén tagjainkat, főleg a tisztikar és a választmány mindene egyes tagját felkérjük, hogy a beosztást illető kívánságaik és óhajaik megbeszélése végett, folyó hó 15-én, és 16-án, vagy legkésőbb 17-én délután három—hét óra között, Csapó ucca 15. szám alatt levő irodájában megjelenni szíveskedjenek.

Csoportelnökség.

## Vérmérgezészt kapott a motorkerékpártól

A kerékpár tulajdonosát egy hónapi fogházra ítélték

Érdekes ügyet tárgyalt a budapesti büntetőtörvényszék. Spitzer Jenő soffőr, 1930. július tizennyolcadikán özvegy Müller Jakabné felvette háromkerékű teherszállító motorkerékpárjának a pótlására. Mikor az asszony leszállt, Spitzer észrevette, hogy a nő lába vérzik. Azonnal hazavitte, orvost hívtak hozzá. Néhány nap múlva az orvos megállapította, hogy az asszony vérmérgezészt kapott. Auguszt. hó huszonkilencedikén meghalt. Az ügyesség gondatlanságból okozott emberölés vétsége címén emelt vádat Spitzer Jenő ellen. A soffőr a tárgyaláson kijelentette, hogy nem éri bűnösnek magát, mert nem volt oka

annak, hogy Müllerné a lábát megsértette a motorkerékpár küllőjébe. Szerinte a bajt az okozta, hogy a járművet a gyár nem szerelte fel a hátsó üléshez tartozó lábtartókkal és emiatt történt a szerencsétlenség. Bárány Ervin szakértő szintén azt hibáztatta, hogy a gyár a pótlásához nem adott lábtartót és ennek következménye volt a szerencsétlenség. A vád és védőbeszéd után a büntetőtörvényszék, egyhónapi fogházra ítélte Spitzer Jenőt, azonban az ítélet végrehajtását három évi próbaidőre felfüggesztette. A bíróság enyhítő körülménynek vette hogy a gépnek konstrukciós hibája volt.

— Pénzhiány miatt nem lehet a Posta uccát burkolattal ellátni. — A Posta uccai lakosok azt kérték a várostól, hogy tekintettel a nagy porra, lássa el burkolattal az uccát. A kérelemmel szerdán délelőtt foglalkozott a tanács elnöki értekezlete. A burkolatot szívesen megcsináltatnák, — azonban nincsen rá fedezet. Pénz nélkül pedig nem lehet kövegni. Így annyiban segítenek a lakosokon, hogy fokozott mértékben való tisztántartására utasították a körzeti uccaseprőket.

## SPORTHIREK

### Nagyváradai futbalcsapat Debrecenben

Érdekes vendége lesz vasárnap Debrecennek. A Nagyváradai Atletikai Club, Debrecen régi, békebeli ismerőse szerepel Debrecenben komplett csapatával, amelyben a román válogatottak három tagja: Glanzmann, Kocsis és Bodola játszanak. A NAC-ot a Boeskaai látja vendégül, hogy revansot adjon a nyári legyőzetéséért, amikor Nagyváradon tudvalevőleg a NAC legyőzte a Boeskaikat. A mérkőzés iránt, mely hivatalosan a régi Debrecen—Nagyvárad közötti rivalizálást életre kelteti, nagy érdeklődés nyilvánul meg. Különösen Nagyváradon nagy az érdeklődés a mérkőzés iránt és rengetegen kísérik át Debrecenbe a váradai csapatot.

A Boeskaik egyébként komolyan készül a mérkőzésre, hogy kiközösödjék a váradai csorbát.

### DEAC—BÖRÖS SC 4:0 (2:0)

Szerdán délután kicsiny, de hangos közönség előtt játszották le az egyetemi sporttelepen a DEAC—Börös SC bajnoki mérkőzést. Igazi hétköznapi mérkőzés volt, amely nem sok örömet szerzett a sportrajongóknak. A DEAC előbb nyolc emberrel játszott és csak később egészült ki a csapat, amely a kapu előtt feltűnően gólképtelenné mutatkozott. Egy kis ambícióval akár kellős számjegyű győzelmet arathattak volna a legenyélt és tartalékosan fellálló Börösök ellen.

Bár az egyetemi csapat állandó fölényben volt, sivar, ötletlen játékot produkált. A felfogatott csatársor semmit nem nyújtott s egyedül csak Sámson elégtett ki. A halvesorból különösen Jacsó vált ki, aki a mezőnynek legjobb játékosa volt. A két hátvéd szürkén mozgott, míg a kapuban Németh nem kapott komoly labdát.

A Börösnél Varga és Kovács játszott agilisán, a többiek azonban csak futballparódiát mutattak be. A kapusnak két gólt feltétlenül védeni kellett volna.

Az első gólt Sámson rugta a 6. percben. Közben állandósul a DEAC fölénye és Sámson az első félidőben újabb gólt rug. A második félidő góljain Sámson és Makády osztozkodott. Az utolsó negyedóránban a játék eldurvult s mindkét oldalról egymást változtatták a faullok.

A mérkőzést Debreczeni sok jóakarattal, de kevés erővel vezette.

### Bemutató teniszverseny Kiszvárdán.

Szombaton és vasárnap szép és érdekes bemutató teniszversenyt rendezett a Kiszvárdai Egyesület Richard Nedbalek (Prága), báró Vay Miklós (Debrecen) és mások részvételével. A mérkőzést mindkét napon a kifogástalan és kényelmes gyeptribünről szép és előkelő közönség nézte végig.

A mérkőzés eredményei a következők: Richard Nedbalek (Prága)—Romek Béla (Szolnok) 6:3, 6:3; báró Vay Miklós (Debrecen)—Brenner Zoltán (Nyíregyháza) 6:4, 4:6, 8:1; báró Vay Miklós, gróf Szirmay Gabriella—Romek, báró Perényi Katalin 6:2, 5:7, 7:5; Romek—Nedbalek 6:3, Nedbalek, Brenner—báró Vay, Romek 6:4, 7:5, 7:5; Nedbalek, Mikecz Tamás—Romek, Thuróczy István 6:3; Nedbalek—báró Vay 6:3, 6:3.

### Nagy tréninget tart a DTE.

A DTE futballszakosztály csütörtök délután nagy tréninget tart, amelyre az összes játékosok feltétlenül megjelenését kéri a vezetőség. Csütörtök este 8 órakor a Széchenyi u. 19. sz. alatt szakosztályi ülés.

### Felhívás.

Felkérem az újonnan alakult Karnevál FC következő játékosait, hogy ma délután 2 órára a DKASE pályán megjelenni szíveskedjenek: Jegenye, Stux, Karolin, Ferenczi, Jakab, Zeller, Bárdos, Káposztás, Csorba, Szende és Keserű. Pontos megjelenést kér Salamon intéző.

## APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűből álló, valamint levelezési, házassági, kereskedelmi, ipari apróhirdetések és a kezdő szavak díja kétszeresen számítatlik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közölhetők. — A közlési díj vidékekről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban, Debrecen, József kir. herceg-utca 1. sz. (Bika-bérbáz) tudhatók meg. — Hirdetési ügyekben telefonon a 788. szám nyújt felvilágosítást.

### Házasság

Középkorú, jobb iparos házasság céljából megismerkedne 35—40 év körüli független nővel, kinek szerény lakása van. Leveleket a kiadóba, — „Nyugalom”. 1090

### Józanéletű

művelt, középkorú tiszt viselő, komoly, szerény igényű úrleány, vagy özvegy ismeretségét keresi, házasság céljából. Levelet „Mont Everis” jellegre a kiadóba kérek. 1074

### Levelezés

20 év körül szép sétatartnernőt keresek. Leveleket a kiadóba „Élettárs”. 1050  
Bízalom” jellegre levél van a kiadóban. kérem átvenni. 1080

### Alkalmazást nyev lérti

Egy 12—14 éves fiút kifutónak felveszek. Kandia 15. fűszerüzlet. 1035

### Hetesi

fiatalt sütdőbőbe gelyeszek azonnal, kerékpárral rendelkező előnyben Weisz, Teleki ucca 18. 1060

### Ványolásra

csizmadia munkás felvétetik. Csillag utca 28. Köblös. 1040

### Fiatal

műszerész segéd, ki villanyszereléshez is ért, azonnal felvétetik Horváth Sándor Hunyadi 22. 1062

### Cipőfelszéréshez

szabász felvétetik, — Kiss bőrgyár, Diószegi út 3. szám. 1100

## KÖZGAZDASÁG

### TERMÉNYTÖZSDE.

A készáruvásáron a buza és a roza ára nem változott és általában vontottság jellemezte a készáruüzletet.

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg-os 8.95—9.15, 78 kg-os 9.10—9.30, 79 kg-os 9.25—9.45, 80 kg-os 9.30—9.55, felsőtiszai 77 kg-os 8.70—8.90, 78 kg-os 8.85—9.05, 79 kg-os 9.00—9.20, 80 kg-os 9.10—9.25.

Rozs 9.10—9.20, tak. árpa I. 14.75—15.25, tak. árpa II. 14.25—14.50, felvidéki sörárpa 18.00—20.50, egyéb sörárpa 16.50—18.00, zab I. 17.80—18.30, zab II. 17.30—17.50, egyéb tengeri 15.80—16.00, korpá 10.00—10.25.

### Debreceni

### termény- és takarmányi árai.

Buza 7.10—6.80 és a boletta, árpa 13.50—6.50—6.30 és a boletta, árpa 13.50—13.20, tengeri 14.80—14.60, tengeri (új) 10.40—9.00, tengeri (csöves) 7.00—6.80, lucerna 9.00—6.00, széna 8.25—7.50, lóhere 7.00—6.50, búkköny 6.00—5.80, alomszalma 2.00—1.80, cukorrépa 2.00, tök (fehér, evő) 2.50—2.00.

### Országosvásár Biharnagybajomban.

Biharnagybajomban, október hó 21. napján, országos pótvásár lesz.

### FÁSITSUK AZ ALFÖLDET.

Gyümölcsfa, gazdasági fa- és fenyőfa, jutányosan kapható, az alábbi árszámok: Gyümölcsfa bokor á) 1 P, gyümölcsfa közepes törzs á) 1.20, gyümölcsfa magas törzs á) 1.40 P, másodosztályú gyümölcsfa, vegyesen 80 fillér, akác á) 40, 60, 80 fillér. nvárfa á) 40, 60, 80, 1.20 fillér.

### Debrecen sz. kir. város

### faiskolója.

Nyulas, Böszörményi út.

Lerakatok: Városi kertészet, Nagyerdő 15. szám. — Városháza udvar — Kossuth ucca 2. szám. és Hüvelyes u. 5. szám.

## Szerkesztői üzenetek

Doktorrá avatás. Soraira tudatjuk, hogy doktorrá avatást minden szombaton tartanak, hacsak valami ok meg nem akadályozza. Kérésére — hacsak lehetséges — megszerezük előre az avatandók névsorát s azt a szombati számunkban közöljük. A kérdéses napon avatás nem volt.

**Kifutóúé**  
felvétetik, Varga ucca 35. szám, fűszerüzlet. 1969

**Asztalossegédet**  
ki precizen polilurozni tud, felveszek, Csemete ucca 8. 1091

**Alkalmazást keres**  
aó

**Jó bizonyítványu**  
okl. ápolónó beteg gondozást, vagy gyermeknevelést vállal. „Ápolónó” jeligére leveleket kiadóba kérek. 924

**2 pengőért**  
házhöz megyek, varrni vidékre is. Gohér u. 19. 1048

**Alkalmazást nyer**  
aó

**Perfekt szakácsnót**  
keresek, 15-ére, jó bizonyítvánnyal. Ajánlkozás: Simonyi út 36. (A.)

**Bejáró**  
asszony könyvvél azonnal felvétetik. Szőlősi tőzsde, Hatvan u. 1. 1038

**Szűlemunkában**  
járás varróleányok föl vétetnek Altmann szűcs Miklós 5. 1044

**Kifutóleány**  
felvétetik, virágüzlet, Szélné, Csapó ucca 70. 1077

**Fiatalléány**  
mindenesnek felvétetik, Csapó ucca 41. szám, cukrászda. 1075

**Varrónó,**  
ki az angol és francia nőruha varrásban és szabásban perfekt, alkalmazást nyer, Otalom ucca 2-B. 1. a. 1083

**Bútor**

**Gyönyörű**  
antik bútorok, nagy választékban, olcsó árban, Hunyadi ucca 11. bútorüzlet. 1092

**Oktatás**

**Középskolások**  
oktatását vállalja egyetem hallgató. Francia, német oktatást is vállal. Megkeresést a kiadóba „Oktatás” jeligére kérek. X-16-ig

**Német oktatást**  
állal, született német tanerő. Árpád tér 31. 1054

**Társ**

**Társat keresek**  
jómenetelű, üzemben levő sütdőhöz, ötszáz pengővel, közreműködés nem feltétlen szükséges. Cim: Teleki u. 19. 1. ajtó. 1078

**Rádió**

**Philips,**  
anódpótlót keresek kölcsön, lehetőleg 220 áramkörbe. Ajánlatokat „Anód” jeligére a kiadóba kérek. 1059

**Atadó üzlet, vendéglő**

**Péksütdő,**  
olcsó bérrel, berendezéssel, jutányos áron át adó. Cim Kishegyesi út 8. szám. 356 X-16.

**Kiadó**  
péksütdő Mátyás király u. 36. sz. Értekezni Baranyi u. 42. sz. Vámospécsi sorompóval szemben. 1062

**Kiadó**  
koresma mélyfúrás, — vámháznál Sámsoni uton, ugyanott 3 és fél hold kertészet kiadó. — Értekezni Mezeinél. 1058

**Régi**  
fűszerüzlet, italméréssel berendezéssel, olcsón kiadó. Kinizi 75. 1086

**Üzlet, műhely, raktárhelyiség**

**Üzlethelyiség**  
a Bika bérházban kiadó. Felvilágosítást ad a házfelügyelő. h. X. 10. v. v.

**Eladó**  
12 éve fennálló fűszer, csemegeüzlet forgalmas helyen nagy vevőkörrel Cim kiadóban. 998

**Saroküzlet,**  
bármely célra alkalmas azonnal kiadó. Sarok 2. 1014

**Vegyés**

**Eladó**  
Csapó ucca 99. számú nagytelkű sarokház, a nyole üzlethelyiséggel, minden elfogadható árért X-13-18 937

**Eladó**  
Verbőcezi ucca 8. számú bérház, tizenegy rendbeli lakással, sürgősen olcsóért. X-13-18 938

**Lovakat**  
adnék ki. használatra. Bihari 4. (Vágóhid-fele) 1036

**Kereslet**

**20 drb.**  
marhát és 150 birkát vállalkozni teletelni. Értekezni Legányi út 12. 1047

**Elveszett,**  
Rákóczi ucca sarkától, a Csapó ucca 44 számúig terjedő járdán egy drb ezüst ridikül. Beesületes megtaláló a Kontsek Géza üzletében adja le. Számadó Imrénél, kitől illő jutalomban részesül. 1098

**Kerének**  
háromszáz pengő kölcsönt, magas kamatra, biztos fedezetre. Cim: Balázs, Honvéd ucca 40 1088

**Ajánlat**

**Háztulajdonos urak**  
Hasznavehetetlen kutyáikban ne hagyják a esőveket elértéktelenedni, mert feles részben kiszedem. Pálffy János, Varga ucca 12. 493 A. 25.

**Férfilgyarrás 1.20**  
paplanlepedő 1.50, monogram, kézi himzés, női felhőnemű varrás gyönyörű kivitelben. — Sas u. 2. 6. h. vv.

**Szőlő**  
dinka mézédés, téli eltevésre kapható és megrendelhető Zöldfa utca 1. Molnár Lukátsnál. 988

**Villatulajdonosoknak,**  
földbirtokosoknak díjtalan mérnök kiszállás és költségvetés felszámítása nélkül építünk út- és magtárpádlozat burkolatot kátrány makadamból, kizárólag hazai anyagokból, olcsón, tartós kivitelben, rég bevált módszerünk szerint. Nincs karban tartási költség, feleslegessé válván az évente kavicsbordás, naponta a gereblyezés, gyomirtás, csupán utseprése szükséges: a magtárakból a zsiszk. patkány és egerrek azonnal eltűnnek. Meghívásra tisztelettel teszi azonnal a MURT Magyar Utépitési R. T. építésvezetősége Debrecen, 1. Postafiók 80. 1056

**Butorozott szoba**

**Különbejáratu**  
udvari butorozott szoba 1-2 személynek teljes ellátással is kiadó Miklós utca 26. 621

**Szép uccai**  
butorozott szoba előszobával 1-re kiadó. Monti ezredes u. 17. 820 vv.

**Két**  
egymásbanyiló parkettes utcai butorozott szoba havi 60 P-ért kiadó Piac 19. II. folyosón balra. 1034

**Különbejáratu**  
elegánsan butorozott szoba, előszoba, fürdőszoba kiadó. Fohn, Hatvan u. 56. 941

**Legszébb**  
helyen elegánsan butorozott különbejáratu szoba, központi fűtéssel kiadó. Cim kiadóban. 1032

**Napos**  
fekvésű kelemes szoba butorozva, esetleg ellátással kiadó. Szent Anna 58. 1031

**Különbejáratu**  
elegánsan berendezett butorozott szoba kiadó, Szőlősi, Piac ucca 59. 1093

**Különbejáratu**  
uccai butorozott szép tiszta szoba, azonnal kiadó. Simonffy ucca 47. szám. 971

**Különbejáratu**  
jól butorozott szoba, esendes, világos, kiadó, Széchenyi ucca 15. sz. 1065

**Különbejáratu**  
uccai szoba, fürdőszobával használatlalt, úriembernek azonnal kiadó, Simonffy ucca 38. sz. 1064

**Uránia-mozi**  
III. em. 2 ajtó. csinos szoba, fürdőszobával kiadó. 1081

**Lakrés**  
elegánsan butorozva, s esetleg egy két szoba, s fürdőszobával, konyhával, vagy anélkül kiadó Alföldi palota, III. em. 3 ajtó. 1067

**Különbejáratu**  
uccai butorozott szoba, azonnal kiadó, Wesselényi ucca 119. 1071

**Butorozott**  
uccai szoba, előszobával, villannyal, különbejáratu, kiadó. Egy-malom ucca 7. 1066

**Butorozott**  
uccai szoba, központban azonnal kiadó, Hüvelyes ucca 6. 1068

**Kiadó lakás egy szobás**

**Egy**  
szép szoba, konyhás lakás kiadó, Salétrom u. 24. sz. 1006

**Kiadó**  
egy uccai szoba, konyha, spájzos lakás, Búsi ucca 3. 1018

**Szoba**  
konyha, speiz, villanyvilágítással november elsejére kiadó. Kishegyesi út 1. 1029

**Egy**  
szép utcai szoba, konyha elsejére kiadó Szoboszlai út 12. 1039

**Egy**  
szoba, konyha azonnal kiadó. Rákóczi ucca 67. 1063

**Egy szoba,**  
előszoba, konyha, spájz kiadó. Ugyanott mos, bor-eladás. Török Bálint 3. 1099

**Egy szoba,**  
konyha, mellékhelyiségekkel, azonnal is kiadó, József kir. herceg ucca 25. 1076

**Szoba, konyha,**  
spájz, kamara kiadó, — azonnalra is, Csillag 8. 1079

**Kiadó**  
egy szoba, konyha, — Mélyusz-tér 12. sz. 1087

**Azonnal kiadó**  
szoba, konyha, havi 17 pengő, szoba, konyha, spájz 20 pengő, sertés-tartással kiadó, Kinizi u. 75. 1085

**Kiadó lakás két szobás**

**Vénkertben**  
12 percere a Nagytomtól, két szoba, előszoba, konyha, kamara stb, kiadó, november hó elsejére. Értekezni Vénkert, Domokos Lajos ucca 16. sz. udvar végén, keresztpüületben 358 vv. A.

**Két szoba,**  
konyha, előszoba, speiz pince kiadó november elsejére. Lórántffy u. 10 641

**Két**  
szoba, konyha mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Értekezni Schimmer Mórinnál Piac u. 2 női kalapüzlet. 1037

**Kiadó**  
ujjonnan alakított kettő szoba, előszoba, konyha, speiz, Varga 45. 965

**Kiadó**  
két szoba konyhás lakás külön udvarral jutányosan. Sámsoni ut 27. (Zrinyi utca 3. sarokház). 1045

**Kiadó**  
kettőszobás, zárt verandás, mellékhelyiségekkel ellátott utcai lakás nov. 1-re. Nagyerdőre néz. Hadházi utca 31-d. 947

**Kettőszobás**  
udvari lakás kiadó Kossuth u. 39. Házmester. 953

**Kiadó**  
két szobának is használható hét méteres szoba, konyha, spájz, 44 pengő Vargakert ucca 8. szám 1094

**Két szoba,**  
konyha, havi 40 pengő, elsejére kiadó, Mester u. 16. szám. 1089

**Két uccai**  
szoba, előszoba, konyha november 1-ére kiadó, Veres ucca 27. Ugyanott udvari szoba, nov. hó 1-re kiadó. 1084

**Kiadó lakás három szobás**

**Öt szoba,**  
hallos lakás, minden komforttal, Simonffy u. 7. alatt, azonnal kiadó, ugyanott egyszobás garson lakás, fürdőszobával, november 1-re kiadó. 1005

**Kiadó**  
három szoba, konyha, mellékhelyiségek, egész udvarral, Nyil ucca 57. 1082

**Kiadó**  
háromszobás úrilakás, olcsón, Vendég ucca 43. szán. 1095

**Kiadó,**  
vagy eladó, azonnal, modern, télen, nyáron lakható villa, nagy kert tel, mely áll három szoba, előszoba, fürdőszoba és minden mellék helyiségekből, igen olcsó bérért, az Andrassy úton. Bővebbet Csapó ucca 1. műteremben. A X-31.

**Kiadó lakás nagyobb**

**Négyszobás**  
központi fűtéses komfortos lakás a Bika bérházban november egyre kiadó. Érdeklődni lehet a Bika halban. h - X-29.

**Ingóságvéétel**

**Használt**  
horgonyozott, vagy fekete ötnegyedes csövet keresek megvételre. — Cim a kiadóban. A

**Ingóság eladás**

**Boros hordók**  
600-700 literesek, boriszivattyú eladó. Gólya-utca 4. 1033

**Favágó motor**  
kocsira szerelve, üveg-fal, nyitott üzleti állvány, gázkályha eladó. Hungária. Hunyadi u. 11. 1057

**Deszka,**  
gerenda s két ablak eladó. Eötvös utca kilenc 956

**Eladók**  
jókbarban levő betétes szobaajtók, Kossuth u. 48. szám. A vv

**Íróasztal,**  
jókbarban levő, használtat keresek megvétel re. Ajánlatokat kérem Blattner üvegesnél megadni. Piac ucca 89 1030

**Eladó ház**

**Eladó**  
Kétmalom ucca 9. sz. ház, négyszobás lakás, minden mellékhelyiség-nagy kertes udvar. Értekezni lehet a 641. sz. telefonon. A vv

**Eladó**  
vidéki ház korcsmával, 500 n. öl udvarral, rak tárákkal. Értekezni Móhr Józsefnél Bihar-nagybajomban. 1041

**Szentanna 4.**  
és Ispotály 7. számú ház két eladók. Szentanna 4. 1046

**Eladó**  
ház 1 szoba konyha és speiz. Bezerédi ucca 35. 1053

**Széchenyi-ut**  
21. számú (kert) villa 3 parkettes szobával — teljes komforttal, több gazdasági épülettel, nemcsak gyümölcsösökkel eladó, esetleg nov. 1-re kiadó. Ugyanott 350 n. öl gyümölcsös külön is. Értekezni Püspöki palota II. e. 50. 1052

**Eladó**  
25 évig adómentes, — szép családiház. Cim a kiadóban. 1096

**Eladó föld**

**Várostitól**  
két kilométernyire, 8 hold föld, igen olcsón eladó. József kir. herceg ucca 44. Mandel. 1020

**Eladó**  
600 öl szőlő, Csapókert, Kinizi ucca 90. Érdeklődni Vendég ucca 43. 1097

**Eladó**  
hat hold föld, a Szepesen. Értekezni Baros ucca 4. 1070

**Öt hold föld,**  
jó épületekkel, a várostól három kilométerre, Bellegető 92. olcsó áron eladó, vagy kiadó. 1072

**Eladó**  
tanyásföld, közvetlen a város alatt, 36 k. hold, föld, Acsádi út 6 km-nél. Erdődy-tanya. 1051

**Eladó állatok**

**Fajbaromfi,**  
Leghorn, magyar keresztelés és kacskák, eladók, Bartha fatelepen Ispotály ucca 3. 1049

**Felelős szerkesztő:**  
PÁLFY JÓZSEF  
A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó R. T. kiadása és rotációs nyomása.